

یکشنبه 31 فروردین 1399-25 شعبان 1441-19 آوریل 2020

رحلت حکیم، ادیب و فقیه فرزانه "آقا نجفی قوچانی" (1323 ش)

رحلت حکیم، ادیب و فقیه فرزانه "آقا نجفی قوچانی" (1323 ش)، سید محمد حسن بن سید محمد، معروف به آقاجفی قوچانی در حدود سال 1256 ش (1295 ق) در روستای خسرویه از توابع قوچان در استان خراسان به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی را در قوچان، سبزوار و مشهد به پایان رساند و در بیست سالگی راهی اصفهان شد. آقاجفی قوچانی پس از اقامت چهار ساله در اصفهان و استفاده از محضر استادان آن دیار از قبیل آخوند کاشانی، میرزاجهانگیر خان قشقایی، شیخ عبدالکریم گزی و سید محمد باقر درجه rlm&دری، به نجف رفت و نزد آخوند خراسانی و شیخ الشریعه اصفهانی شاگردی کرد. وی در سی سالگی به درجه اجتهاد رسید و پس از بیست سال توقف در نجف اشرف، به زادگاه خود بازگشت. آقاجفی، از آن پس متجاوز از بیست و پنج سال از عمر خود را در مقام فقاہت و حاکمیت شرع در قوچان گذراند و به اداره حوزه علوم دینی شهر پرداخت. از این شخصیت دانشمند، آثار برجسته rlm&دری به جای مانده که سیاحت غرب در کیفیت عالم برزخ و سیر ارواح پس از مرگ؛ سیاحت شرق که مهم rlm&ترین اثر او و در شرح حال خود او از کودکی تا مقام اجتهاد است، اثبات رجعت و نیز شرح و ترجمه رساله ثقاحیه ارسطو از آن جمله است. این عالم ربانی سرانجام در 31 فروردین 1323 ش (26 ربیع rlm&الثانی 1363 ق) در 67 سالگی درگذشت و در حسینیۀ خود به خاک سپرده شد. آرامگاه او اکنون زیارتگاه مردم است.

آغاز مذاکرات جمعۀ اسلامی ایران و عراق در ژانویه یا دسامبر 1367 میلادی (ش 1368)، برای وزیر خارجه ایران و عراق پس از بی rlm&نتیجه ماندن مذاکرات سه جانبه در بهمن 1367 در نیویورک و بیانیه دبیر کل، وزارت خارجه ایران و عراق برای مذاکرات سه جانبه در ژانویه دعوت شدند و این مذاکرات با عنوان دور پنجم مذاکرات در 31 فروردین 1368، شروع شد. بحث پیرامون تبادل اسرا و خروج نیروهای نظامی عراق از خاک ایران از مباحث اصلی این دور مذاکرات بود. در این دور مذاکرات، دو طرف بر اجرای مفاد قطعنامه تأکید داشتند ولی به تصمیمی قاطع و صریح دست نیافتند. لذا قرار بر این شد که مذاکرات بعدی در ماه rlm&های آینده صورت گیرد.

قتل "ابومسلم خراسانی"، هدف قیام سپاه جامگان به فرمان "منصور دهلوی" (137 ق)، برای از هم پاشیدن حکومت بنی rlm&امیه و دست rlm&یابی به عباسیان که از نوادگان عباس عموی پیامبر (ص) بودند، حکومت مسلمین، به بهانه rlm&ی طرفداری از اهل rlm&بیت (ع)، با پشتیبانی مردم قیام کردند. مسئولیت دعوت از مردم خراسان به "ابن یسار" مقلّب به "ابومسلم" سپرده شد. ابومسلم که سپاه خویش را سیاه rlm&پوش نموده و نام سپاه جامگان را بر آن نهاده بود، ابتدا در خراسان و سپس در عراق به پیروزی رسید و با تلاش و همت او بود که خلافت عباسی روی کار آمد. با این حال، پس از مدتی "منصور" دومین خلیفه rlm&ی عباسی که از موقعیت "ابومسلم" در هراس افتاده بود، با ترفندی او را به سوی مدائن کشانده و در 25 شعبان سال 137 ق او را به قتل رساند. پس از قتل ابومسلم، گروهی از یارانش به خونخواهی او برخاستند و کشمکش rlm&های ناشی از این خونخواهی تا مدت rlm&ها ادامه داشت.

بابه rlm&گذاری "قیام سرداران" در سندها (737 ق)، سربرداران گروهی بودند که از ظلم و تعدی مغولان که در آن زمان ایران را تحت سلطه rlm&ی خود داشتند به ستوه آمده بودند. آنان تحت رهبری روحانیون مبارزی چون شیخ خلیفه، شیخ حسن جوری، با مغولان و عوامل دست نشانده rlm&ی آن rlm&ها مبارزه کردند. شعار قیام کنندگان این بود که یا ظالم و ستمکار را نابود می rlm&کنیم و یا بالای دار می rlm&رویم ولی ننگ را نمی rlm&پذیریم که به همین دلیل آن rlm&ها را سربرداران نامیدند. سربرداران حدود نیم قرن بر مناطقی از شمال شرق ایران حکومت کردند و سرانجام، تیمور گورکانی در سال 788 ق، حکومت آنان را منقرض کرد.

عقب نشینی سربازان متحاه انگلیسی از بندر اسکندریه مصر (1807 م) دولت انگلیس که برای به دست آوردن منافع بیشتر، در صدد گسترش مستعمرات خود در نقاط مختلف جهان بود، در اوایل قرن نوزدهم میلادی تصمیم گرفت سرزمین مصر را که جزو امپراتوری عثمانی بود به تصرف خود درآورد. به همین دلیل ناوگان انگلیس به مصر حمله کرد و بندر اسکندریه را اشغال نمود. اما محمدعلی پاشا، والی مصر با کمک مردم و علمای این کشور که فتوای جهاد علیه مهاجمین را داده بودند، به دفاع از مصر پرداخت. در این نبرد، مردم مسلمان مصر با شجاعت و از خودگذشتگی بسیار مبارزه کردند و دشمن را که به پیشرفته rlm&ترین سلاح rlm&های آن دوران مجهز بود، شکست دادند. در پی این شکست، نیروهای مهاجم انگلیسی نیز در 19 آوریل 1807 م از بندر اسکندریه مصر عقب rlm&نشینی کردند.

انحلال جامعه ملل، پس از جنگ جهانی دوم (1946 م) انحلال جامعه ملل پس از جنگ جهانی دوم (1946 م) جامعه ملل نخستین سازمان بین rlm&المللی است که بعد از پایان جنگ اول جهانی به پیشنهاد وودرو ویلسون، رئیس جمهور وقت آمریکا و فرمان پاپ در دهم ژانویه 1920 م شکل گرفت. میثاق جامعه ملل در سال 1919 م در کنفرانس صلح پاریس به تصویب رسید. ولی با عدم تصویب صلح ورسای از طرف کنگره آمریکا، جامعه ملل بدون عضویت ایالات متحده آمریکا شروع به کار کرد. مقر جامعه ملل در ژنو در کشور سوئیس و نخستین دبیر کل آن یک دیپلمات انگلیسی بود.

جامعه ملل با عضویت 49 کشور شروع به کار کرد و سیزده کشور دیگر نیز در طول حیات جامعه به آن پیوستند. با این حال این جامعه؛ rlm& ملل در جلوگیری از وقوع جنگ جهانی دوم و دفع تجاوز ایتالیا به ایتوپیا، تجاوز آلمان به اتریش، تجاوز ژاپن به چین و تجاوز شوروی به فنلاند به تدریج اعتبار خود را از دست داد و این مسئله سرآغاز نابودی جامعه ملل شد. از آن سو، کشورهای متجاوز برای این که تعهدی در قبال جامعه ملل نیز نداشته باشند به تدریج آن را ترک کردند و این امر بیش از قبل، ضعف جامعه را به دنبال آورد. مشکل اساسی کار جامعه ملل چنان که سازمان ملل بدان دچار است، نبودن ضمانتی برای اجرای قطعنامه؛ rlm& های جامعه؛ rlm& ملل بود و جامعه ملل نمی؛ rlm& توانست دولت؛ rlm& های بزرگ را وادار به پیروی از مقررات خود کند. در جریان جنگ دوم جهانی، جامعه ملل عملاً به حال تعلیق درآمد و در پایان جنگ با واگذاری مسئولیت خود به سازمان ملل، انحلال خود را در نوزدهم آوریل 1946 م پس از حدود بیست و شش سال فعالیت اعلام کرد.

درگذشت "پیرکوری" دانشمند فرانسوی و مکتشف رادیوم و پولونیوم (1906م)
پیر کوری فیزیک؛ rlm& دان شهیر فرانسوی در 24 اوت 1859م در پاریس به دنیا آمد. وی از کودکی دارای استعدادی شگرف در امور ریاضی و فنی بود. از این؛ rlm& رو تحصیلات خود را در دانشگاه سوربن به پایان رساند و پس از اخذ درجه دکتری، استاد فیزیک آن دانشگاه شد. پیر کوری در طی سال؛ rlm& های تدریس و تحقیق درصدد بود تا همسری نابغه بیابد تا اینکه در 35 سالگی با مانیا سلکودوسکا معروف به مادام کوری ازدواج کرد. این زوج دانشمند از آن پس به فعالیت؛ rlm& های علمی گسترده؛ rlm& ای دست زدند. آنها دریافتند که عنصر تورنیوم همانند اورانیوم، اشعه؛ rlm& ای نامرئی از خود ساطع می؛ rlm& کند. آنان نام این اشعه را رادیو اکتیویته گذاشتند و چون تشعشع اورانیوم را مورد آزمایش قرار دادند به این نتیجه رسیدند که شاید در ماده دیگری، بیش از آن، رادیو اکتیویته موجود باشد. پس از رنج؛ rlm& های فراوان، این زن و شوهر به این کشف رسیدند که دو ماده پولونیوم و رادیوم نیز از رادیو اکتیویته برخوردار می؛ rlm& باشند. چهار سال طول کشید تا توانستند یک دهم گرم رادیوم تهیه کنند و کشف خود را به جهان دانش عرضه دارند. از آن پس خانواده کوری غرق در شهرت و افتخار شدند و در همان سال جایزه نوبل را نصیبشان ساخت. این کشف؛ rlm& ها، سرآغاز تولد فیزیک مدرن هسته؛ rlm& ای بود که به آفرینش رشته علمی جدید منجر گشت که به رادیوتراپی یا پرتو درمانی شهرت دارد. پیرکوری سرانجام در 19 آوریل 1906م در حال مراجعت به منزل بر اثر تصادف با درشکه و اتومبیل در 47 سالگی درگذشت. هرچند این حادثه تأثیر بسیار بدی بر روی خانواده کوری نهاد ولی همسرش مادام کوری به کارهای علمی خود ادامه داد و منشا کشفیات مهم دیگری در صحنه علم فیزیک گردید.

درگذشت "چارلز داروین" طبیعی؛ rlm& دان نامی انگلیسی (1882م)
چارلز رابرت داروین طبیعی؛ rlm& دان، فیزیولوژیست و دانشمند انگلیسی در 12 فوریه 1809م در انگلیس به دنیا آمد. وی در ابتدا مقداری درس طب خواند و سپس الهیات را به پایان رساند، ولی مصاحبت دوستان جدید او را به علوم طبیعی رهنمون ساخت. داروین در سال 1831م به عنوان طبیعی؛ rlm& دان، عضو هیأتی از محققان شد که قرار بود به امریکای جنوبی و جزایر غربی اقیانوس آرام سفر کنند. در این سفر پنج ساله، داروین درباره جانداران و سنگواره؛ rlm& های روزگاران پیشین مطالعات فراوانی انجام داد و اصل انتخاب طبیعی در مغزش پرورده شد. هرچند پژوهش؛ rlm& های داروین نزدیک به بیست سال به طول انجامید اما او از نگارش و انتشار آن پرهیز می؛ rlm& کرد تا اینکه با اطلاع از پژوهشی درباره تکامل، دریافت نتیجه؛ rlm& ای را که از 20 سال مطالعه به دست آورده بود، دانشمندی دیگر در کتاب خود خاطر نشان ساخته است. از این رو داروین درصدد برآمد تا نتایج تحقیقات و مطالعات خود را عنوان سازد. از این؛ rlm& رو، داروین در اول ژانویه 1858م نتایج کارهای علمی خود را مطرح کرد و آنها را در کتاب "اصل انواع"، منتشر نمود. نظراتی که وی در این کتاب و در کتب دیگر در باب تغییر انواع داده، موجب تأسیس مکتبی به نام داروینیسم گردیده است. بنابر قانون تبدیل انواع، موجودات در آغاز خلقت، چنان که امروزه هستند، خلق نشده؛ rlm& اند. آنها در ابتدا بسیار پست و ساده بوده، سپس طی میلیون؛ rlm& ها سال، طبق قوانین طبیعی به سوی کمال رفته و به دو دسته گیاهان و جانوران تبدیل شده؛ rlm& اند. آنها بعدها استخوان دار شده و چهار پایان ظهور کرده؛ rlm& اند. سرانجام، حیوان دو پا که حکما، حیوان ناطق خوانده و آن را اشرف مخلوقات می؛ rlm& دانند، بالاتر از همه قرار گرفته است. داروین نخستین کسی بود که گفت رستنی؛ rlm& ها و جانوران، به خودی خود دگرگون می؛ rlm& شوند اما اگر این دگرگونی؛ rlm& ها با محیط دمساز باشد آن گیاه یا جانور به زندگی خود ادامه می؛ rlm& دهد و گرنه محکوم به فناست. داروین عقیده قدما درباره نژاد انسان که بنا بر حکایات تورات، همه از نسل آدم بودند را مورد انتقاد قرار داد و نظریه تطوّر یا تکامل را عرضه داشت که بر عکس نظر قدما، به جای هیوط، در حقیقت، صعود آدمی را از مرحله بسیار ابتدایی به مرحله پیچیده حیات و تکامل او را از راه تطابق و سازگاری با محیط به پیش می؛ rlm& کشید. وی مخالف انتقاد جزمی دین به داستان غیر علمی آفرینش بود. هرچند انتشار افکار داروین در ابتدا باعث بحث و جنجال فراوانی در جامعه علمی آن روز گردید ولی پس از طی سالیانی و حتی ده؛ rlm& ها سال پس از مرگ داروین، تحت بررسی؛ rlm& های فراوان قرار گرفت و مورد نقد و تشکیک بسیاری از متفکران واقع شد چارلز داروین سرانجام در نوزدهم آوریل 1882م در 73 سالگی درگذشت و در کنار اسحاق نیوتن در کلیسای وست مینستر به خاک سپرده شد.